

Sendes til:

VHIL Nytt

INFORMASJON FRA VÅLERENGA HISTORIELAG

Nr. 2

MAI

1995

Medlemsmøte I VÅLERENGA BYDELSHUS

Hedmarksgate 2

TIRSDAG 30. MAI KL. 19.00

Historielaget arrangerer medlemsmøte. Det blir et kåseri om gamle Vålerenga. Du får kjøpt kaffe og vaffer. Du kan se bilder fra Vålerenga, og bli kjent med andre med samme interesse.

VELKOMMEN

Kontaktpersoner:

Kirsten Paaby	Islandsgate 6	tlf.: 22 67 65 80
Johnny Vaaga	Kristoffer Robinsv. 50	tlf.: 22 21 05 49
Unni Granlund	Vålerenggt. 56	tlf.: 22 68 34 05
Bjørn Granlund	Vålerenggt. 56	tlf.: 22 68 34 05
Even Haugseth	Norderhovsgt. 20	tlf.: 90 18 02 90
		Mobil tlf.: 22 57 01 66

Adresse:

Vålerenga Historielag Postboks 9405, Vålerenga, 0610 Oslo.
Postgirokonto: 0825 0617489

Vålerenga sett fra Ekeberg ca. 1860

Oppussing av Vålerenga prestegård.

Vålerenga prestegård står foran en tiltrengt oppussing. Det har i en periode vært forslag om å bruke bygget midlertidig til barnehage og skolefritidsordning. Det har man nå gått bort ifra, da prestegården er et verneverdig "kulturbygg".

Howdan oppussingen vil komme til å foregå er ennå ikke helt klart. Så vidt vi er orientert er det fremme to alternative forslag: Kirkevergen ønsker å innrette to separate leiligheter. Det betyr, at den gamle rokokko sal/konfirmant stue rives! Et annet forslag går ut på å bevare og restaurere konfirmant stuen, så den i tillegg til konfirmasjonsforberedelse f.eks. kan leies av beboere på Vålerenga og det kan avholdes ulike kulturelle arrangementer.

Som historielag finner vi det meget kritikkverdigg å rive et lokale, som er en enestående kulturperle. Derfor kommer vi til å engasjere oss i saken. Vi har tatt initiativ til et felles møte med Vålerenga Vel, menighetsrådet og Gubbelaget. Dette for at vi samlet kan engasjere oss og legge strategier for hvordan vi på grasrota kan påvirke planene for rehabiliteringen. Vi vil i neste nummer av "Siste nytt..." komme tilbake til denne saken.

Fotoutstilling 10.juni på Vålerenga Skole ved musikkorpsets jubileumsstevne.

Lørdag 10.juni blir det et større arrangement i parken og på skolen. Dette er i anledning av de to jubilarer: korps og skole. Vålerenga skoles musikkorps avholder et jubileumsstevne og skolen har åpen dag for gamle elever. Arrangementet begynner kl. 12.00.

I tilknytning til dette arrangementet vil Vålerenga Historielag presentere en mindre fotoutstilling om skolen, korps et og nærmiljøet. Interesserte vil finne oss i parken eller inne på skolen (været avgjør hvor). Her vil man også kunne bla i vårt fotoalbum hvor **alle bilder** i historielaget sitt arkiv er tilgjengelig i format 10x15.

Jubileumsbok - Vålerenga Skole.

En ringvirkning av historielaget sitt samarbeid med Vålerenga Skole om kalenderen 1995 er at historielaget deltar i redaksjonskomiteen for skolens jubileumsbok. Vi bidrar med en stor del av bokens bildemateriale.

Boken vil ligge ferdig trykket i løpet av september. Den vil bl.a. inneholde et intervju med tidligere rektor Odd Skranes, det vil være kapitler om skolens historie 1895-1945 og 1945-1995, om idrettens plass i skolens historie, det vil være elevbetragtninger fra krigsåreneog mye mere. Boken vil komme til å koste kr. 100,- (+ evt. porto) og kan forhåndsbestilles på "Åpen Dag-arrangementet" 10.juni.

Husk kontingenten

Det viser seg at det er noen som tenker på andre ting og glemmer å sende beskjed til banken eller postgiroen. Det må rettes på!

Lesestoff til VHL-NYTT

Har du noe å fortelle eller ideer om stoff, vennligst ta kontakt med B. Granlund.

STRØMSVEIEN.

Vålerengas historie i et nøtteskall.

Få bydeler i Oslo har historisk vært knyttet tettere til en ferdesisåre enn Vålerenga til Strømsveien. Da tunnelen under Vålerenga åpnet i 1989 opphørte en mange århundrede gammel tradisjonell reisevei for folk som skulle til Oslo fra nord og øst. Fra gamle skrifter er Strømsveien beskrevet som reisevei for folk som skulle til "Kristiania over Opplandene". Med dette menes folk som kanskje kom fra Bergen og Vestlandet og som reiste via Romerike (Akershus) og Strømmen til hovedstaden. Etter å ha passert Vålerenga og Gølgeberg gikk turen videre til byen via enten St.Halvardsgt. eller Åkebergveien, som begge er gamle reiseruter. Den eldste bebyggelse vokste naturlig opp langs Strømsveien, men hoved utbyggingen var først etter 1850. fram til 1854 da Hovedbanen åpnet mellom Kristiania og Edisvoll foregikk "plankekjøringen" i Strømsveien vinterstid. Trevirke av alle dimensjoner ble fraktet fra distriktene nord for Kristiania og til bord tomtene på Grønland. På gamle fotografier ser man at de fleste hus langs Strømsveien hadde en forretning av ymse slag, her var Kolonial,Slagter Manufaktur, Jernvarehandel og Melkebutikker. Ved enkelte anledninger har byens borgere gått igjennom Strømsveien til begivenheter som fant sted på Etterstad. Hit dro de for å se den siste henrettelse i Kristiania i 1864 og den første flyvingen fra travbanen på Etterstadsletta i 1910, utført av en svensk "flyverbaron".

Rundt 1920 kom den spede begynnelsen til den trafikkveksten som nesten skulle utslutte bydelen på 60 og 70 tallet. trikken begynte å gå i Strømsveien i 1922, og da fikk den fast veidekke i form av brostein. Vålerenga fikk riktignok sin første trikkerute den

3.mai 1900, men det var en enkeltsporet forbindelse med møtespor fra Oslogate opp Schweigaardsgate, St.Halvardsgate, Enebakkeveien og Vålerenggata med endespor i Etterstadgata. Fra 1922 kjørte trikken så opp Vålerenggata og nedover Strømsveien. Fra 1937 gikk det vogner gjennomgående fra Oppsal til Kolsås via Vålerenga, og fra 1956 gikk også Lambertseferbanen gjennom bydelen. T-banen ble åpnet i 1966, og 22.juni 1968 går siste trikk til Vålerenga. Der etter blir alle de gjenværende gamle trikker brent opp ved trikkestallen i Hedmarksgata. Etter trikken overtok bussrute 17 lokaltrafikken til Vålerenga, den heter nå 37.

På 60 tallet ble det fremlagt voldsomme veiplaner for Oslo, og for Vålerenga i særdeleshet. Strømsveien skulle bli over 40 meter bred og det meste av bebyggelsen på Vålerenga skulle vike for veianlegg. Vålerenga fikk riktignok sin sanneringsplan vedtatt i 1933, men den da planlagte Strømsvei var ren idyll mot det som nå skulle komme. Broen over Gjøvikbanen ved Etterstadgata gir folk idag en pekepinn på hva vi egentlig hadde i vente. Tiden arbeider imidlertid langsomt til Vålerenga folks beste. Under oljekrisen i 1973 var det til og med 2 bilfrie helger i Strømsveien.

Kravet om tunnel under bydelen dukket opp på 60-tallet. Ingeniør firmaet Thaugbøl & Øverland viste at det samferdselsmyndighetene hevdet var realistisk og umulig egentlig kunne gjennomføres med en tunnel løsning. I fire år bygget man så tunnelen og rampene som idag utgjør vei systemet under Vålerenga.

J.Vaaga.